

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Oordeelvormende raadsbijeenkomst d.d. 26 mei 2026 agendapunt 5
Raadsvergadering, d.d. agendapunt

Portefeuillehouder Sietske Poepjes en Herman Engberink
Zaaknummer
Datum B&W-besluit 12 mei 2026

Onderwerp
Voorstel tot het indienen van zienswijzen op de
ontwerpbegrotingen 2027 en de meerjarenraming 2028-2030
van de drie GR-en, OD IJsselland, Veiligheidsregio en GGD

BIJLAGEN:

- Ontwerpbegrotingen 2027 en meerjarenraming 2028-2030
GGD
- Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2027 GGD
- Zienswijze ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming
2028-2030 GGD
- Ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030
Veiligheidsregio
- Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2027 Veiligheidsregio
- Zienswijze ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming
2028-2030 Veiligheidsregio
- Ontwerpbegroting 2027 Omgevingsdienst IJsselland
- Voorlopige Jaarstukken 2025 Omgevingsdienst IJsselland
- Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2027 en voorlopige jaarstukken 2025 Omgevingsdienst IJsselland
- Zienswijze op ontwerpbegroting 2027 Omgevingsdienst IJsselland

AANLEIDING

U heeft de ontwerpbegrotingen 2027 en de meerjarenramingen 2028-2030 ontvangen van de drie gemeenschappelijke regelingen (GR-en) GGD, Veiligheidsregio(VRIJ) en Omgevingsdienst IJsselland (ODIJS) die opereren op de schaal van IJsselland. Conform de verplichtingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt u in de gelegenheid gesteld uw zienswijze naar voren te brengen over de ontwerpbegroting 2027 van de drie GR-en.

Net als vorig jaar willen we conform afspraak de ontwerpbegrotingen 2027 van de GR-en gecoördineerd aan u voorleggen. Wij zijn hierbij afhankelijk van een uniforme planning- en control cyclus van de GR-en. De kaderbrieven van de GR-en hebben we gelijktijdig ontvangen, maar het is de GR-en dit jaar niet gelukt om de ontwerpbegrotingen gecoördineerd aan te bieden, de ontwerpbegrotingen zijn op verschillende momenten aangeboden. Toch is het ons gelukt om u gelijktijdig de stukken voor te leggen met het voorstel tot het indienen van een zienswijze. Dit betekent wel dat we een pro forma zienswijze naar de Veiligheidsregio sturen gelet op de wettelijke termijnen voor het indienen van zienswijzen.

Voor Olst-Wijhe is ook 2027 een jaar waarin u voor lastige keuzes wordt gesteld, omdat krimpemde financiële middelen op gespannen voet staan met het uitvoeren van alle belangrijke taken die we als gemeente hebben. Tegen deze achtergrond zijn de financiële ontwikkelingen in de ontwerpbegrotingen 2027 van de GR-en voor u relevant bij de beoordeling en bij het eventuele indienen van zienswijzen. Gelet hier op en de financiële ontwikkelingen in de ontwerpbegrotingen 2027 van de GGD, VRIJ en ODIJS, stellen wij u voor om een zienswijzen in te dienen op de drie ontwerpbegrotingen.

BEOOGD RESULTAAT

De raad in staat te stellen kennis te nemen van de ontwerpbegrotingen 2027 van de drie GR-en en, op basis van één samenhangend voorstel, een afgewogen besluit te nemen over het al dan niet indienen van zienswijzen.

KADER

Wet gemeenschappelijke regeling.

ARGUMENTEN

Hieronder treft u per GR een reactie op de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 aan.

GGD IJsselland

In de ontwerpprogrammabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028–2030 van GGD IJsselland worden verschillende ontwikkelingen met financiële impact voor gemeenten beschreven. De belangrijkste ontwikkelingen zijn de prijs- en loonindexering, een versterking van de uitvoering van wettelijke taken, met name op het terrein van infectieziektebestrijding (IZB), en de uitbreiding van het contractmanagement binnen het Regionaal Serviceteam Jeugd (RSJ).

Deze ontwikkelingen leiden voor de gemeente Olst Wijhe tot een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2027. Ten opzichte van begroting 2026 neemt de totale bijdrage van Olst Wijhe toe met circa € 70.000,-. De stijging werkt structureel door in de meerjarenraming.

Autonome kostenontwikkeling

De verhoging van de bijdrage wordt grotendeels veroorzaakt door autonome kostenontwikkelingen. De GGD past de landelijke prijs- en loonindex toe. Met name de stijging van loonkosten heeft een zichtbaar effect op de gemeentelijke bijdrage. Deze indexering is noodzakelijk om het bestaande takenpakket op het huidige niveau te kunnen blijven uitvoeren.

Uitvoering wettelijke taak infectieziektebestrijding

Daarnaast is in de begroting 2027 extra capaciteit verwerkt voor de uitvoering van de wettelijke taak infectieziektebestrijding. Uit landelijke normering en ervaringen in de praktijk blijkt dat de bestaande formatie kwetsbaar is bij piekbelasting. De uitbreiding die nu is opgenomen betreft geen beleidsmatige uitbreiding, maar is bedoeld om de wettelijke basistaken structureel robuuster uit te voeren. Ook deze ontwikkeling vertaalt zich naar een hogere bijdrage voor Olst Wijhe.

Regionaal Serviceteam Jeugd

De begroting 2027 bevat een structurele ophoging van het budget voor contractmanagement binnen het RSJ. Per 1 januari 2026 is het Regionaal Serviceteam Jeugd (RSJ) IJsselland ondergebracht bij GGD IJsselland. Met de organisatorische samenvoeging beogen de deelnemende gemeenten de uitvoering van regionale jeugdhulptaken robuuster en toekomstbestendiger te maken. In de programmabegroting 2027 is het RSJ ondergebracht binnen het programma Service en Samenwerking en is hiervoor een structurele gemeentelijke bijdrage opgenomen.

Algemeen

Naast deze concrete ontwikkelingen blijft sprake van financiële onzekerheden voor de komende jaren. Mogelijke toekomstige tekorten, onder andere op het terrein van forensische geneeskunde of bij het wegvallen of wijzigen van rijksfinanciering, zijn op dit moment nog niet in de begroting verwerkt. De GGD heeft aangegeven deze ontwikkelingen bestuurlijk te blijven volgen en op een later moment nader te agenderen.

In het kader van het zogenoemde ravijnjaar hebben gemeenten, waaronder Olst Wijhe, de GGD eerder opgeroepen om ombuigingsmogelijkheden te verkennen. De GGD heeft aangegeven dat binnen de wettelijke basistaken nauwelijks mogelijkheden voor bezuinigingen worden gezien en dat eventuele ombuigingen vooral gezocht moeten worden binnen de aanvullende taken. In de Programmabegroting 2027 is nog geen ombuigingspakket opgenomen en zijn geen concrete bezuinigingsmaatregelen

doorgerekend. In de Kaderbrief bij begroting 2027 (februari 2026) zijn wel voorstellen benoemd die momenteel onderwerp zijn van bestuurlijk overleg.

Gelet op de structurele stijging van de gemeentelijke bijdrage voor Olst Wijhe en de aanhoudende financiële druk op gemeentelijke begrotingen is het van belang deze ontwikkelingen kritisch te blijven volgen en het gesprek over prioritering en mogelijke ombuigingen voort te zetten. Wij stellen u voor een zienswijze in te dienen op de programmabegroting 2027 van GGD IJsselland.

Veiligheidsregio IJsselland

In het AB van 11 februari 2027 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de kaderbrief bij de begroting 2027. Naar aanleiding van de bespreking is de aanbiedingsbrief aangescherpt met betrekking tot het proces rondom het uitwerken van bezuinigingsmogelijkheden. Dit jaar wordt een proces opgestart voor het onderzoeken van bezuinigingsmogelijkheden. Voor nu vinden we enkel indexaties terug in de begroting. In de begroting is een prijsindexatie doorgevoerd voor de indexering van de lonen (5,10%) en overige prijzen (2,70%). De gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Olst-Wijhe gaat hierdoor structureel €60.000 omhoog vanaf 2027.

Verlaging BDuR-bijdrage

Met ingang van 2026 is de veiligheidsregio geconfronteerd met een structurele korting van 10% op de BDuR-gelden. Voor Veiligheidsregio IJsselland betekent dit in 2027 een verlaging van de BDuR-bijdrage van ongeveer €900.000. Ondanks deze korting wordt een sluitende begroting gepresenteerd. De financiële effecten van de verlaging van de BDuR-bijdrage worden in 2026 en 2027 tijdelijk opgevangen met incidentele maatregelen binnen de eigen begroting. De verlaging van de bijdrage leidt hiermee niet tot een hogere bijdrage voor de deelnemende gemeenten.

Incidentele maatregelen in 2027

In 2027 wordt voortgebouwd op de overige tijdelijke maatregelen uit 2026. Het resterende deel van de taakstelling wordt ingevuld door het tijdelijk niet inzetten van extra BDuR-middelen voor informatievoorziening en crisisbeheersing (277.295 euro), het opnieuw uitstellen van investeringen wat leidt tot lagere kapitaalslasten (81.605 euro) en het tijdelijk aframen van 1 fte van de flexibele schil (97.362 euro). De begroting 2027 is daarmee het laatste jaar waarin deze tijdelijke overbrugging mogelijk is.

Opvang financiële effecten van de verlaging van de BDuR-bijdrage richting de begroting 2028

In overeenstemming met de zienswijzen die gemeenten bij de begroting 2026 hebben ingediend, wordt in 2026 een proces gestart waarin verschillende scenario's worden uitgewerkt om de financiële effecten op te vangen richting de begroting 2028. Het doel is om zorgvuldig en transparant toe te werken naar structureel financieel evenwicht, met behoud van een adequate uitvoering van onze wettelijke taken. In het derde en vierde kwartaal van 2026 vindt hierover bestuurlijke bespreking en besluitvorming plaats, zodat de uitkomsten kunnen worden verwerkt in de kaderbrief 2028 en de daaropvolgende begroting. Met het oog op de schaarse financiële middelen in onze begroting en de financiële onzekerheden die op ons afkomen is het belangrijk om kritisch te blijven op de uitgaven en op het proces van de bezuinigingsmogelijkheden binnen de Veiligheidsregio wij adviseren u een zienswijze in te dienen.

Omgevingsdienst IJsselland

De ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst IJsselland laat een stijging zien van de algemene gemeentelijke bijdrage met in totaal circa € 1,65 miljoen. Deze kostenstijging hangt samen met het programma Route naar een robuuste Omgevingsdienst, met kosten voor organisatieontwikkeling en de prijsindexatie.

Voor de gemeente Olst-Wijhe betekent dit een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van circa € 63.000 per jaar ten opzichte van 2026. Hieronder een aantal aandachtspunten die we op basis van de ontwerpbegroting aan het algemeen bestuur willen meegeven in een zienswijze.

Verbeteren van financiële transparantie

De ontwerpbegroting 2027 en de voorlopige jaarstukken 2025 bieden op onderdelen onvoldoende inzicht, met name ten aanzien van de gehanteerde verdeelsleutels en de financiële doorwerking per gemeente. Met een zienswijze kan de raad aandringen op meer transparantie, wat noodzakelijk is voor een goede beoordeling van de gemeentelijke bijdrage.

Beheersing van structurele financiële gevolgen

De meerjarenraming bevat posten waarvan de structurele omvang en noodzaak nog onvoldoende zijn onderbouwd. Door het indienen van een zienswijze kan de gemeente aandacht vragen voor deze ontwikkelingen en het belang van financiële beheersbaarheid onderstrepen.

Versterken van de samenwerking en het besluitvormingsproces

Door het meegeven van aandachtspunten over planning, toelichting en tijdigheid van stukken draagt de zienswijze bij aan een zorgvuldiger begrotingsproces en een betere samenwerking tussen de Omgevingsdienst en de deelnemende gemeenten. Daarnaast moet een betere planning er toe leiden dat de begrotingen van de drie GR-en (GGD, Veiligheidsregio en ODIJS) gecoördineerd kunnen worden aangeboden aan de raad.

DRAAGVLAK EN PARTICIPATIE

N.v.t.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Hieronder wordt per GR de financiële gevolgen samengevat.

Financiële gevolgen GGD

	2026	2027	2028	2029	2030
Indexering 2027		€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
Gemeentelijke bijdrage Olst-Wijhe GGD (na fusie RSJ)	€ 967.000	€ 1.037.000	€ 1.037.000	€ 1.037.000	€ 1.037.000

Financiële gevolgen Veiligheidsregio

	2026	2027	2028	2029	2030
Indexering 2027		€ 59.629	€ 59.629	€ 59.629	€ 59.629
Gemeentelijke bijdrage Olst-Wijhe	€ 1.732.715	€ 1.792.344	€ 1.822.344	€ 1.822.344	€ 1.822.344

Financiële gevolgen ODIJS

	2026	2027	2028	2029	2030
Indexering 2027	0	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000
Gemeentelijke bijdrage Olst-Wijhe	€ 758.781	€ 819.379	€ 838.535	€ 841.323	€ 841.323

AANPAK/UITVOERING

Na besluitvorming door uw raad worden de zienswijzen per mail verstuurd aan de voorzitters van de DB's van de drie GR-en, Veiligheidsregio, GGD en ODIJS.

VOORSTEL

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegrotingen 2027 en de meerjarenramingen 2028-2030 van de GGD, Veiligheidsregio en ODIJS en de Jaarrekening 2025 van de ODIJS;
2. Zienswijzen in te dienen op de ontwerpbegrotingen 2027 en de meerjarenramingen 2028-2030 van de GGD, Veiligheidsregio en ODIJS, conform de concept zienswijzen die als bijlagen onderdeel zijn van het raadsvoorstel.

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe
de secretaris de burgemeester

Sjoerd van den Berg

Sietske Poepjes

<p><i>Informatie in te winnen bij:</i> Geke Kosse Telefoonnummer: 14 0570</p>

Onderwerp Besluit tot het indienen van zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2027 en de
meerjarenraming 2028-2030 van de drie GR-en, OD IJsselland,
Veiligheidsregio en GGD

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.12 mei 2026;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegrotingen 2027 en de meerjarenramingen 2028-2030 van de GGD, Veiligheidsregio en ODIJS en de Jaarrekening 2025 van de ODIJS;
2. Zienswijzen in te dienen op de ontwerpbegrotingen 2027 en de meerjarenramingen 2028-2030 van de GGD, Veiligheidsregio en ODIJS, conform de concept zienswijzen die als bijlagen onderdeel zijn van het raadsvoorstel.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d.

De raad voornoemd,

de griffier

de voorzitter

Anne-Marie Holleman

Sietske Poepjes